

О Б Щ И Н А С А Т О В Ч А

ПРОГРАМА

ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

ЗА ПЕРИОДА 2014 - 2017 Г.

КМЕТ:

д-р АРБЕН МИМЕНОВ

ВЪВЕДЕНИЕ

Обект на настоящата разработка е „Програма за управление на отпадъците на община Сатовча за периода 2014-2017 г.” Програмата е изготвена в съответствие с изискванията на чл. 52 ал. 1 от Закона за управление на отпадъците, ДВ бр. 53/13.07.2012 г.

В програмата са взети под внимание както европейските тенденции за решаване на проблемите с отпадъците, така и специфичните местни условия и Общинския план за развитие, в резултат на което са определени целите и приоритетите за периода до 2017 г.

ГЛАВА 1.

ОБХВАТ И ПРИНЦИПИ НА ПРОГРАМАТА

1.1. Обхват на програмата

Програмата за управление на отпадъците на община Сатовча обхваща всички дейности, които произтичат като задължение на общините в съответствие с нормативните документи по опазване на околната среда.

Съгласно чл. 52 ал. 2 от Закона за управление на отпадъците, ДВ бр. 53/13.07.2012 г. Програмата е неразделна част от Общинската програма за опазване на околната среда.

Настоящата програма е с период на действие до 2017 г. и подлежи на евентуална актуализация при всяка значима промяна на фактическо или нормативно условие в областта на дейностите по управление на отпадъците.

Предмет на програмата са дейностите по управление на:

- Битови отпадъци;
- Строителни отпадъци;
- Специфични потоци отпадъци;
- Разделно събиране на рециклируеми отпадъци;
- Компостиране на биоразградими отпадъци;
- Стратегия за предотвратяване образуването на отпадъци.

Програмата не разглежда дейностите по управление на:

- Производствени отпадъци;
- Опасни отпадъци,

тъй като решаването на въпросите, свързани с образуването, събирането, транспортирането, съхраняването и обезвреждането е свързано с разрешителните за комплексно предотвратяване на замърсяването.

Съвременните методи за разработване на програми следват стъпките на стратегическото планиране. Най-общо казано този подход дава отговор на три главни въпроса:

- Къде сме сега? - Анализ на ситуацията;
- Какво искаме да постигнем ? - Определяне на целите;

- Как да го направим ? - Стратегия, план за действие.

Стратегията трябва да бъде ориентирана към постепенно въвеждане на системи за управление на отпадъците, които да осигуряват минимално въздействие върху околната среда.

Твърдението, че профилактиката е по-добра и значително по-евтина от лечението, се отнася и за околната среда – незамърсяването е по-добър и значително по-ефикасен начин от почистването и възстановяването.

Основен подход за прилагане на стратегията и постигане на целите е преминаване от традиционната система на депониране към устойчива система с минимизиране на отпадъците

1.2.Принципи

Настоящата програма се базира на следните основни принципи:

- **Устойчиво развитие**

Устойчивата община се стреми към подобряване здравето и към по-добро качество на живот за обществото чрез ограничаване на отпадъците, предотвратяване на замърсяването, максимално възможно опазване на природата и природните ресурси, стимулиране на местните ресурси и възраждане на местната икономика;

- **Постигане на трайни резултати с икономически разумни решения – икономическа достъпност и устойчивост**

Системата за оптимизиране на дейността по управление на отпадъците трябва да е в състояние да генерира нужните приходи за покриване на разходите;

- **Минимизиране на отпадъците**

Вземане на мерки за предотвратяване и намаляване образуването на отпадъци;

- **Превантивност**

Предимство на предотвратяване на замърсяването пред последващо отстраняване на вредите, причинени от него;

- **Чиста и здравословна околна среда**

Преустановяване практиката за изхвърляне отпадъците на нерегламентирани места, извършване на безопасно депониране и осигуряване на чиста и здравословна среда в населените места, в домовете, обществените заведения;

- **Интегрирано управление на отпадъците**

Вземане и реализация на управленски решения на основата на балансирана система от нормативни, технически, организационни и икономически мерки, идентифицирани източници на ресурси и определяне отговорности на страните, участващи в реализацията на целите

- **Пълна отговорност на замърсителите**

Обединява установените и в международната практика тясно взаимосвързани помежду си принципи на “споделена отговорност” и “замърсителят плаща”. Принципът за

пълната отговорност предполага и заплащане на глоби в случаите на неизпълнение или нарушение на регламентираните с нормативните актове задължения

- **Участие на обществеността**

Гражданите имат отношение към проблематиката на отпадъците като постоянни причинители на отпадъци и като субект на вредното им въздействие. Прилагането на този принцип на общинско ниво осигурява партньорство между държавните институции и местните власти от една страна и обществеността от друга при вземане и реализация на решения по проблемите на отпадъците.

ГЛАВА 2.

ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ОБЩИНАТА

2.1. Географска характеристика

2.1.1. Местоположение

Община Сатовча се намира в Югозападна България и обхваща крайните части на Югозападните Родопи. Като част от Благоевградска област, заема територия от 334.245 m². и наброява 18 786 жители /по данни от ГРАО към 03.02.2014г/. Административните ѝ граници са със следните общини: на Север - Община Велинград, на Изток - Община Доспат, на Запад - Община Гърмен, на Юг - Община Хаджидимово и Република Гърция.

Общината включва 14 селища, от които всички са села. Административен, стопански, политически и културен център на общината е село Сатовча.

2.1.2. Релеф

Релефът е планински и полупланински, който във високите части преминава в хълмист, на места силно пресечен. Средната надморска височина е 1 000 м. най високата точка е връх „Унден” – 1 668 м.

2.1.3. Климат

Климатът е преходно-средиземноморски с подчертано планинско влияние във високите части. Средната годишна температура е 10°C, през зимата се образуват температурни инверсии. Средната януарска температура се движи според надморската височина между 0°C, до 7°C. Лятото е топло и слънчево. Средната годишна максимална температура по долината на река Места е 32-36°C, а в среднопланинската част е 23-32°C.

Преобладават есенно-зимните и пролетно-летните валежи. Сезоните са ясно изразени – лятото е топло, а зимата умерено-студена.

2.1.4. Водни ресурси

Община Сатовча попада в Западнобеломорски район и по-точно във водосбора на притоците на река Места, реките Сатовчанска Бистрица (с. Сатовча), р. Кочанска (с. Кочан), р. Марулевска (с. Ваклиново), р. Фърговска (с. Фъргово), и р. Дяволски дол (Шейтан дере), както и на притоците на река Доспатска – р. Осинска (с. Осина) и р. Жижовска (с. Жижево).

Водните ресурси са по-богати в северната част на общината. Налице са множество язовири с площ от 2-10 дка., които се използват за напояване, риболов и др.

2.1.5. Почви

В геоложко отношение землището на общината е представено преди всичко от скали, гранити, риолити и пясъчници. Около селата Плетена и Кочан се срещат азбест и слюда. Недалеч от село Плетена се намират и залежи от талк. Магнезий се среща в село Жижево. Гнайсите и изветрелите мрамори също не са рядкост. Съществуват и локални залежи на въглища, но без промишлено значение.

2.2. Административно-териториална характеристика

2.2.1. Населени места и население

В рамките на община Сатовча се намират следните населени места: село Боголин, село Ваклиново, село Вълкосел, село Годешево, село Долен, село Жижево, село Кочан, село Крибул, село Осина, село Плетена, село Сатовча, село Слащен, село Туховища и село Фъргово. Населението на община Сатовча към 03.02.2014 г. е 18 786 души.

2.3.Обща характеристика

2.3.1. Икономика и селско стопанство

Икономиката на община Сатовча е слабо развита. Поминъкът на населението е съсредоточен в селското стопанство. Основно се отглеждат тютюн и картофи. Общината е най-големият производител на тютюн в Благоевградска област. Голяма част от населението се препитава от личните стопанства, в които се отглеждат зеленчук, фуражни култури и домашни животни.

Второ място по важност в икономическото развитие на общината заемат дърводобива и дървопреработването, обусловени от богатия горски фонд /70% от общата площ на общината/. Освен добив на дървесина горското стопанство развива и ловен туризъм, който привлича много туристи – български и чуждестранни. Доход за населението осигурява и събирането на диворастващи гъби, билки и горски плодове, които се изкупуват и преработват от няколко фирми.

2.3.2. Търговия и услуги

В община Сатовча се развива среден и предимно малък бизнес. В селата има открити малки текстилни и дърводелски цехове, магазини и заведения.

Секторът на търговията и услугите в общината е развит предимно в областта на търговията с хранителни стоки и ресторантьорство.

2.3.3. Туризъм и културно историческо наследство

Общината е с богато културно-историческо наследство и природни забележителности. Интерес представляват причудливите скални феномени и римски мостове, като Драганови скали, скалното образование Стенето в ждрелото на Кочанска река, скалното образование Пробитият камък /Дупката/ свързано със старинни ритуали за изцеление, м. “Калето”, връх “Унден”, римските мостове в селата Крибул, Долен, Плетена,

Сатовча, Ваклиново, Слащен и Боголин. При направените археологически разкопки в селата Сатовча, Долен, Кочан и Туховища са открити антични некрополи и останки от средновековни селища. Село Долен е със статут на исторически и архитектурен резерват. Включва около 70 паметника на културата от епохата на Възраждането. Селото е съхранило възрожденския си облик – къщите са разположени върху стръмен терен, улиците са с калдъръмена настилка. Голяма част от къщите са реставрирани и представляват интерес за туристите и гостите на общината.

На територията на общината има и обекти със статут на защитени територии като: резерват “Конски дол”, местността “Комитски бараки”, резерват за подборен отстрел “Дикчан”, местността “Бачища”, вековни дървета и други.

В центъра на Сатовча е издигнат паметник с имената на загинали войници от 9-ти пехотен пловдивски полк за освобождението на Сатовча от османско иго и на загиналите от селото във войните 1913 -1918 г. Църквата “Св. Неделя”/1844 г./ в селото е паметник на културата. Паметници на културата са и много от археологическите останки на територията на общината, свидетели за древни поселения: останки от антично и средновековно селище и некропол в местността “Габърето”, антични и средновековни некрополи в местностите “Мариница” и “Пърльовица”, край Сатовча; останки от антично и средновековно селище и късноантичен некропол в м. “Църква”; късноантична и средновековна крепост в м. “Илинден”; останки от антично и средновековно селище в м. “Панчарево”, край село Долен и мн. др.

В село Сатовча е изградена Музейна сбирка “Мост между миналото и бъдещето”. Най-голям принос за създаването на тази сбирка имат хората от Сатовча. По идея и с вдъхновението на местния краевед и преподавател по история от гимназията в Сатовча Кирил Караколев, много хора разказаха и показаха всичко, което знаят и имат за историята и културата на своя край и много от тях дариха експонати. Студенти по туризъм от Софийския университет “Св. Климент Охридски” събраха и обработиха материалите, за да бъдат те достъпни сега за жителите и посетителите на Сатовча.

Музейната сбирка представя няколко теми, които ще са интересни за посетителите и ще дадат повече знания и гордост за хората от този край на България.

ГЛАВА 3

СЪЩЕСТВУВАЩО СЪСТОЯНИЕ

3.1. Генерирани отпадъци

Непрекъснато нарастващото количество отпадъци, образувани от жизнената дейност на хората, производството и търговията, налага предприемането на мерки за намаляване на общото им количество, повторната им употреба и увеличаване рециклирането и оползотворяването им. Същевременно с развитието на технологиите за третиране на отпадъци, все повече се разширяват възможностите за използването на отпадъците като алтернативен суровинен и енергиен източник и намаляване на количеството, предназначено за депониране.

3.1.1. Битови отпадъци

Процесите, свързани с формиране, събиране, извозване, депониране и друго обезвреждане на отпадъците, са в пряка зависимост от развитието и организацията на стопанската дейност, демографските особености на района и от природните условия, в които се осъществява човешкия живот. Битовите отпадъци се формират от жизнената дейност на хората. Количеството и съставът им зависят от:

- Мястото на образуване;
- Стандарта на живот на населението и неговата култура;
- Степен на благоустроеност на населените места;
- Начин на отопление;
- Други фактори.

Като се изхожда от административно-териториалната и социално-икономическа характеристика на община Сатовча, основните източници на твърдите битови отпадъци (ТБО) се явяват:

- Домакинствата;
- Производствените предприятия;
- Търговски и обслужващи обекти.

3.1.2. Строителни отпадъци

С Наредбата за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали, приета с ПМС № 277/05.11.2012 г. (ДВ бр.89/2012 г.) се регламентира предотвратяване и ограничаване на замърсяването на въздуха, водите и почвите, както и ограничаване риска за човешкото здраве и околната среда в резултат на третирането и транспортирането на строителните отпадъци.

Целта е:

- Да се предотврати и минимизира образуването на строителни отпадъци (СО);
- Да се насърчи рециклирането и оползотворяването на СО;
- Да се увеличи употребата на рециклирани строителни материали;
- Да се намали количеството за депониране на СО.

Строителните отпадъци са получени вследствие на строително-монтажни работи и премахване, включващи минерални отпадъци, пластмаси, метал, хартия, изолационни материали, дърво, азбест и други опасни отпадъци, и др., съответстващи на кодовете на отпадъци от група 17 на Приложение 1 на Наредба №3 за класификация на отпадъците (ДВ бр. 44/2004г.).

Минералните отпадъци се образуват в резултат на строителство или събаряне на сгради и съоръжения, които основно се състоят от минерални материали като тухли, бетон, строителни разтвори, естествен камък, пясък, керамични строителни материали, бетонови блокчета и/или газобетонови блокчета и др.

„Строително-монтажни“ са работите, чрез които строежите се изграждат, ремонтират, реконструират, преустройват, поддържат или възстановяват, а „Премахване“ е дейността по отстраняване на строежите чрез селективно отделяне на оползотворимите отпадъци в процеса на премахването.

Дейностите по събиране, транспортиране, подготовка преди оползотворяване и/или обезвреждане, материално оползотворяване, както и по обезвреждане на СО се извършват от лица, притежаващи документ по чл.35 от Закона за управление на отпадъците.

Основните строителни отпадъци по кодове и наименования са:

17 01 01 – бетон

17 01 02 – тухли

17 01 07 – смеси от бетон, тухли, керемиди, плочки, фаянсови и керамични изделия, различни от упоменатите в 17 01 06

17 05 06 – изкопани земни маси, различни от упоменатите в 17 05 05

17 09 04 – смесени отпадъци от строителство и събаряне, различни от упоменатите в 17 09 01, 17 09 02, 17 09 03.

В сила от 14.07.2014 г., преди започване на строително-монтажни работи и/или премахване на строеж, Възложителят е отговорен за изготвяне на План за управление на строителните отпадъци по чл. 11, ал 1 от Закона за управление на отпадъците.

3.2. Събиране и извозване

Екологосъобразното управление на отпадъците на територията на община Сатовча с цел предотвратяване, намаляване или ограничаване вредното въздействие на отпадъците върху човешкото здраве и върху околната среда се определят от „Наредба за управление на отпадъците и опазване на околната среда на община Сатовча“. С тази Наредба се определят условията и реда за изхвърляне, събиране, включително и разделно, транспортирането и обезвреждането на отпадъците на територията на община Сатовча.

Преди изтичане срока на действие, настъпили фактически и/или нормативни промени в условията, Наредбата подлежи на актуализация.

3.2.1. Система за събиране и извозване

След процедура за провеждане на обществена поръчка с договор за услуга от 10.02.2014г. за срок от 5 години е възложено на ЕТ „РУСКА ПЕТРОВА - ЕКОГРУПТРАНС“, дейностите по:

- Събиране на ТБО и транспортирането им до регионално депо;
- Извършване на текущ ремонт, поддръжка, измиване, дезинфектиране и боядисване съдовете за ТБО минимум един път годишно за своя сметка.
- 100 % от населението е обхванато от системата за организирано сметосъбиране и сметоизвозване на ТБО;
- 95 % са задоволени нуждите от съответните съдове за смет;
- 100% са закрити и ликвидирани селските и квартални сметища за нерегламентирано изхвърляне на отпадъци

Наличната техника за сметосъбиране и сметоизвозване е както следва:

- Сметосъбиращ автомобил „Щаер” – 1 брой;
- Сметосъбиращ автомобил „МАН” – 1 брой;

Общо: 2 броя

В дейностите по почистване, сметосъбиране и сметоизвозване на битовите отпадъци са заети 7 души.

Таблица № 1 Наличните съдове за сметосъбиране в община Сатовча

Съдове	Обем/вместимост	Брой
Кофи за смет	110 литра	1 396
Контейнери	1 100 литра	117
Чували	-	2 785
	Общо:	4 298

Оценка на системата:

- Недостатъчно целесъобразна по отношение на контейнерния парк, което предопределя недостатъчна ефективност на транспортните разходи;
- Контейнерният парк за производствените предприятия да се изгражда само с контейнери тип „Бобър”.
- С амортизацията на поцинкованите кофи от 110 литра постепенно да се премине към ползване на индивидуални чували.

Тенденции, съобразнени с нормативните изисквания:

- В преобладаваща част от населените места отпадъците в голяма степен представляват отпадъци от селскостопанска продукция, животинска тор, листна маса и др.;
- Фамилното компостиране и особено изграждането на площадки за компостиране на биоразградими отпадъци с възможност за контрол и отчетност е една приемлива и вече задължителна алтернатива, съгласно новата нормативна уредба от 01.01.2013 г.;
- При оразмеряване на системата за сметосъбиране не се отчита евентуалното намаление на количеството на отпадъците вследствие организиране на разделно събиране на рециклируеми отпадъци. Опитът на страните от ЕС показва, че реални резултати се постигат след минимум пет години работа с обществеността;
- По-чувствително намаляване на отпадъците за депониране ще има след 2014-2015 г. когато се очаква насочване на биоразградимите отпадъци към съоръжения за компостиране.

3.2.2. Система за разделно събиране

Основната концепция на организацията за разделно събиране на отпадъци се състои в това, че всеки отделен продукт се превръща в отпадък, като се смеси в кофата за общо

събиране на отпадъци. Разделно събраните хартиени, пластмасови, метални и стъклени опаковки от тези отпадъци вече не са боклук, а търговски продукт – ценна суровина за промишлеността. Изхождайки от актуалната в момента законова рамка, се определя какъв/или какви именно компоненти от състава на ТБО ще се събират от общия поток генерирани отпадъци. Ефективното разделяне на потока отпадъци е ключът към успешното осъществяване на всяка една програма за разделно събиране на отпадъци, включително отпадъци от опаковки.

Изборът и въвеждането на система за разделно събиране ще подпомогне икономиката чрез спестяване на ценни суровини, материали и ресурси и ще увеличи експлоатационния срок на депата за битови отпадъци.

Въвеждането на устойчива общинска колективна система за разделно събиране на отпадъци от опаковки, включваща контейнери за разделно събиране с последващо сортиране по видове материали в сепарираща инсталация, и обезпечена със специализирана техника за отпадъци и транспортно обслужваща техника, е един процес, който е икономически приемлив и ще доведе до висока ефективност.

Община Сатовча има сключен Договор за сътрудничество от 01.07.2013 г. с „БУЛЕКОПАК” АД с предмет на дейност организиране на територията на общината система за разделно събиране, транспортиране, временно съхраняване, сортиране, рециклиране и оползотворяване на отпадъци от опаковки, образувани от домакинствата, административните, социалните и обществени сгради, училищата, заведенията за обществено хранене и търговските обекти. По предварително съгласувана справка са разпределени общо 95 броя площадки в селата: Сатовча, Плетена, Долен, Кочан, Вълкосел, Фъргово, Боголин и Слащен от които 25 комплекта са от тип „Бобър” 1100 л. - син, жълт и зелен - за хартия, пластмаса стъкло и 75 комплекта тип „МЕВА” 240 л. - син, жълт, зелен - за хартия, пластмаса стъкло и 16 картонени комплекта - за хартия и пластмаса, разположени в сградите на училищата, детските градини и сградата на Общинската администрация. За популяризиране на разделното събиране са разпространени брошури в търговските обекти. Системата за разделно събиране на рециклируеми отпадъци включва:

- Контейнери за разделно събиране по видове материали;
- Транспортна техника за обслужване на контейнерите;

За целта има изготвена „Програма за разделно събиране на отпадъци от опаковки на територията на община Сатовча”, включваща:

- Конкретен начин на организация на разделното събиране на отпадъци от опаковки;
- Териториален обхват на системата;
- Финансови и юридически аспекти относно осъществяване на разделното събиране и третиране на отпадъци от опаковки;
- Мерки за информиране и привличане на населението за прилагане на системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки на територията на община Сатовча.

Инвестициите при изграждане на системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки и експлоатационните разходи за нейното функциониране са изцяло за сметка на „БУЛЕКОПАК” АД.

С реализацията на системата се очаква да се постигнат следните резултати:

- По-чисти селища на територията на общината;
- Създаване на предпоставка за намаляване на средствата, заделени от общинския бюджет за финансиране на дейностите по събиране, извозване и депониране на ТБО чрез намаляване на количествата отпадъци за депониране;
- Подобряване имиджа на общината и нейния европейски вид;
- Достигане на високи нива на събиране;
- Събираемост на всички видове рециклируеми отпадъци;
- Максимално улесняване на гражданите в използването на колективна система за разделно събиране на отпадъци;
- Повишаване на мотивацията на обществеността за участие в системата за разделно събиране;
- Осигуряване на представителни данни за отпадъците, в т.ч. на отпадъците от опаковки;
- Екологосъобразно управление на отпадъците при спазване на действащото екологично законодателство;
- Ограничаване и намаляване на въздействията върху околната среда, причинени от образуваните отпадъци;
- Недопускане на непосредствен риск за здравето на хората и околната среда.

3.3. Третиране на отпадъците

3.3.1. Регионално депо за ТБО

Община Сатовча извозва ТБО на регионално депо за твърди битови отпадъци, разположено в местността „Шахтата” в землището на село Барутин, община Доспат. Депото е в експлоатация от април 2006 г. Теренът е общинска собственост. Използва се само за битови отпадъци. Депото работи, съгласно сключено споразумение от 2009г. между общините: Доспат, Сатовча, Девин и Борино.

Регионалното депо има издадено комплексно разрешително от МОСВ с Рег. №328-НО/2008г.

3.3.2. Депо за строителни отпадъци

Депонирането на строителни и производствени неопасни отпадъци се извършва съгласно Наредба №26/02.10.1996 г. за рекултивация на нарушени терени, рекултивацията обхваща комплекс от дейности, изпълнението на които води до възстановяване на нарушените терени и до подобряване на ландшафта.

Не се допуска изхвърлянето на други отпадъци: битови, производствени и опасни. Заравняването се извършва с булдозер.

3.4. Администриране на дейностите по управление на отпадъците

Дейностите по управление на отпадъците представляват комплекс от решения, действия и дейности, свързани с образуването на отпадъците, екологосъобразното им третиране на база определена информация, както и различните форми на контрол.

Общинският съвет се състои от 17 общински съветници, в състава на който действа постоянна комисия по "Туризм, горско и селско стопанство и промишленост " - 5 общински съветници

Местната нормативна база, имаща отношение към управление на отпадъците, е „Наредба за управление на отпадъците и опазване на околната среда в община Сатовча” **приета с Решение №465 от 29 май 2014 г.** Контролът по изпълнение на Наредбата се осъществява от кмета на общината, респективно общинска администрация и ПУ – Сатовча.

3.5. Финансиране на дейностите по управление на отпадъците

Дейностите по управление на отпадъците се финансират от общинския бюджет. Основният приход в общинския бюджет за обезпечаване на тези дейности е таксата за битови отпадъци, която се събира от населението и фирмите, генериращи отпадъци.

Таксата за битови отпадъци се заплаща за услугите по: обезпечаване със съдове за смет, сметосъбиране, сметоизвозване и обезвреждането в депа и др. съоръжения, както и за поддържането чистотата на териториите за обществено ползване в населените места.

При определяне на таксата за битови отпадъци се има предвид следните критерии:

- Адекватност;
- Гъвкавост;
- Справедливост;
- Равнопоставеност;
- Ефективност;
- Леснота

Размерът на такса “битови отпадъци” се определя въз основа на “План-сметка за приходите и разходите от такса смет”, като за целта е приета методология от Общинския съвет.

Най-разпространената основа, която се използва за определяне на такса смет, е данъчната оценка на жилищните имоти на граждани и предприятия и отчетната стойност на нежилищните имоти на фирми, предприятия и учреждения. Методът е основан върху един от основните принципи – “принципа за равнопоставеност”, широко използван както в европейското така и в българското законодателство. Това предполага тежестта на издръжката на дейността да се поеме пропорционално на имотната състоятелност.

В някои общини като алтернативен метод е въведено определянето на такса смет по количеството на отпадъка.

За определянето на такса смет, по данни от предходната година, се извършват следните дейности:

1. Обособяване на приходите от такса смет само за физически лица – (лв.).
2. Разпределение на количеството отпадъци между домакинствата (физически лица) и предприятия, и фирми (юридически лица) – (t).
3. Юридическите лица заплащат според количеството отпадъци на база: брой и вид на използваните съдове за отпадъци и кратност на извозване – (лв.).
4. Определяне броя на населението по последното преброяване – (ж.).
5. Генерираното количество отпадъци само от физическите лица –(t).
6. Определяне нормата на натрупване в t/ж. за годината.
7. Определяне цената на тон отпадък в лв./t.
8. Определяне на таксата според (нормата на натрупване) количеството генерирани отпадъци от жител на общината – (лв./ж.).
9. Разпределение на таксата между трите услуги по управление на отпадъците става на база дяловото им участие в общите разходи.

Кметът на общината внася аргументирано предложение за размера на такса смет в Общинския съвет, който взема крайното решение.

ГЛАВА 4.

АНАЛИЗ НА СЪЩЕСТВУВАЩОТО ПОЛОЖЕНИЕ

/SWOT АНАЛИЗ/

4.1. Силни страни

- 100 % обхващане на населението с организирано сметосъбиране и сметоизвозване
- 95 % задоволяване потребностите с необходимите съдове за смет
- 100 % ликвидиране на нерегламентираните селски (квартални) сметища
- Структурирана система за управление на отпадъците в общината.
- Висока професионална квалификация на експертите, работещи в тази област
- Възможност за провеждане на контрол
- Проведена процедура за възлагане на обществена поръчка за дейностите по сметосъбиране, сметоизвозване и чистотата на местата за обществено ползване.
- Приемлива такса за битови отпадъци
- Добра събираемост на приходите от таксата за битови отпадъци
- Съществуваща общинска нормативна уредба по околна среда.
- Въведена е система за разделно събиране на рециклируеми отпадъци (хартия, пластмаси, стъкло) от опаковки

- Сключени са договори с лицензирани фирми за управление на специфични потоци отпадъци: излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, негодни за употреба батерии и акумулатори и разделно събиране на отпадъци от опаковки
- Окончателно е решен проблемът с пестицидите и други препарати за растителна защита с изтекъл срок на годност.

4.2. Слаби страни

- Нерегламентирано замърсяване на отделни площадки със строителни, биоразградими и други отпадъци от бита
- Недобро стопанисване на съдовете за смет, водещо до повреждането и амортизация преди изтичане на срока за подмяна.
- Все още не са сключени договори с лицензирани фирми за управление на специфични потоци отпадъци: излезли от употреба МПС, отработени масла, автомобилни гуми,

4.3. Възможности

- Провеждане на разяснителна кампания предимно в училищата и детските градини за повишаване на екологичното възпитание
- Навлизане на частния сектор и т.н. публично-частни партньорства в дейността по управление на отпадъците
- Актуализация на местните наредби в съответствие на нормативните документи по околна среда
- Оценка ефективността на разходните центрове и необходимостта от актуализация при определяне на “такса за битови отпадъци”
- Провеждане на кампании, свързани с национални и местни инициативи
- Реализация на програма за предотвратяване и намаляване образуването на отпадъци
- Избор на площадка и компостиране на биоразградими отпадъци

4.4. Рискове

- Наличие на централизирана система за финансиране и правила за изготвяне на общинския бюджет
- Неизпълнението на нормативните задължения се следи от контролните органи и води до налагане на санкции и глоби

- Намиращите се почти винаги в състояние на “бюджетен дефицит” български общини извършват много от предвидените действия “в крачка” без да могат да реализират дългосрочни инвестиционни програми
- Непълно използване на постъпващите средства от такса битови отпадъци по предназначение
- Наличието на нарушени терени от използвани и изоставени кариери, които подлежат на рекултивация за предотвратяване на нерегламентирани замърсявания.

ГЛАВА 5.

ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

5.1. Цели

Основната цел на Програмата е:

Предоставяне на устойчиви, икономически достъпни и законосъобразни услуги по управление на отпадъците на територията на общината в съответствие с екологичното законодателство, Националната политика по управление на отпадъците и стратегията за развитие на общината

С разработване на Програмата са поставени и следните подцели:

- Получаване на реална представа за съществуващото състояние по въпроса с отпадъците на територията на общината;
- Оптимизиране на организацията по осигуряване на съдове за смет, сметосъбиране, сметоизвозване и депониране на ТБО;
- Управление на строителните и специфични потоци отпадъци
- Разделно събиране на рециклируемите отпадъци от бита на населението;
- Компостиране на биоразградимите отпадъци;
- Предотвратяване и намаляване образуването на отпадъци;
- Въвличане на обществеността, медиите и неправителствените организации в цялостния процес на екологосъобразното и съответстващо на законните изисквания за третиране на отпадъците.

5.2. Очаквани резултати

Обективното проверени индикатори за успешно осъществяване на целите на Програмата могат да бъдат:

- Подобряване чистотата на населените места и извънселските територии;
- Подобряване обхвата и качеството на предлаганите услуги: съдове за смет, съдове за разделно събиране, организация на сметосъбирането и сметоизвозването, предаване за рециклиране на разделно събрани отпадъци от бита на населението;
- Намаляване количеството на отпадъците, предадени за обезвреждане чрез депониране;

- Спазване на екологичното законодателство за управление на специфичните потоци отпадъци;
- Приемане на приемлива такса смет;
- Създаване на трайни навици в населението;
- Намаляване риска за човешкото здраве;
- Стремех за достигане на европейски стандарти при управление на дейността по отпадъците.

ГЛАВА 6.

СТРАТЕГИЯ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

6.1. Предотвратяване и намаляване образуването на отпадъци

6.1.1. Стратегия за намаляване на отпадъците

Едно от важните предизвикателства, изтъкнати от обновената стратегия за устойчиво развитие на ЕС (2006 г.) и Националната стратегия за устойчиво развитие на Република Българи е подобряване управлението на отпадъците и избягване на прекомерна експлоатация на природните ресурси.

Преразгледаната рамкова директива за отпадъците изисква до 2013 г. държавите – членки да създадат Национални програми за предотвратяване образуването на отпадъци. Целта на тези програми е да представят координиран национален подход за предотвратяване образуването на отпадъци, определящ целите и политиките и целящ да прекъсне връзката между икономическия растеж и въздействието на отпадъците върху околната среда.

Преходът към поведение, предотвратяващо образуването на отпадъци и по-ефективно използване на ресурсите, изисква интегриран набор от мерки.

Предотвратяване образуването на отпадъци може да допринесе за:

- Намаляване въздействието върху околната среда, например: намаляване на емисиите на парникови газове, както и на въглероден диоксид от изгаряне и рециклиране на отпадъци;
- Подобнена ефективност от използването на ресурсите чрез икономия на енергия и намаляване употребата на материали, както и „скритото” въздействие върху околната среда от добива, производството и използването на природни ресурси;
- Намаляване производството на опасни отпадъци и съответно подобряване на условията за общественото здраве.

Рамката за проектиране и изпълнение на програмите за предотвратяване образуването на отпадъци включва няколко етапа:

1. Оценка на ситуацията
2. Приоритети
3. Изработване на стратегия

4. Планиране и изпълнение
5. Проследяване на напредъка

6.1.2. Принос на местните органи

Инициативите за предотвратяване и намаляване образуването на отпадъци са насочени както към производителите на продукти – да използват „чисти технологии”, така и към домакинствата, учебните заведения и др. за повишаване на общественото съзнание.

Ролята на общините в този процес се състои в:

- Насърчаване въвеждането на схеми за повторна употреба, разделно събиране и предаване за рециклиране на отпадъци;
- Въвеждане на подходящи икономически инструменти например: определяне размера на такса „битови отпадъци” съобразно реално образуваните количества от съответното домакинство;
- Организиране на кампании за информиране и обучение на обществеността за прилаганите схеми за екомаркировка.

Местните органи демонстрират успешно определяне и изпълнение на целите за предотвратяване образуването на отпадъци от домакинствата и биоразградимите отпадъци, поради което усилията трябва да се насочат главно към тези отпадъчни потоци.

Програмите за предотвратяване образуването на отпадъци обикновено включват спектър от мерки:

- Информационни кампании;
- Програми за обучение;
- Стимули за чисто потребление;
- Насърчаване на повторна употреба и ремонтите.

Органите на общинската администрация играят важна роля за информиране на местните жители относно дейностите за повторна употреба: как се събират материали, къде могат да се оставят, как да се представят материали в добро състояние и къде могат да се закупят продукти за повторна употреба.

Центровете за обмен и повторна употреба на строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване са особено ефективни на местно ниво, като се има предвид удобството за бизнеса и избягването на значителни транспортни разходи.

Насърчаването за компостиране в домашни условия (фамилно компостиране), паралелно с предоставяне на съдове за компостиране, също допринася за значително намаляване количеството на биоразградимите отпадъци. Могат да се предвидят и икономически стимули за компостиране, като например известни отстъпки от таксите за смет.

Не малки резерви се крият и в намаляване на хартиените отпадъци и отпадъци от опаковки. Например, в някои общини са въведени вътрешни електронни комуникации

между звената в общинската администрация, както и използването на продукти с минимизирано съдържание на опаковки, разширяване на търговската мрежа за закупуване на насипни стоки, използване на платнени торбички за многократна употреба и т.н.

6.2. Компостиране на биоразградими отпадъци

„Биоразградими отпадъци” са всички отпадъци, които имат способността да се разграждат анаеробно или аеробно като хранителни и растителни отпадъци, карттия, картон и др.

Съгласно чл.34 ал.1 от „Закон за управление на отпадъците” (ДВ бр.53/2012 г.) биоотпадъците от поддържане на обществените паркове и градини се събират отделно.

Съгласно чл.34 ал.2 от „Закон за управление на отпадъците” тези биоотпадъци както и отпадъците от зелени площи към търговските обекти, производствени, стопански и административни сгради се третираат чрез компостиране или анаеробно разграждане.

6.2.1. Изграждане на площадка за компостиране

Площадките за компостиране се изграждат в съответствие с Наредба № 7/24.08.2004 г. за изискванията, на които трябва да отговарят площадките за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци.

Площадките се отреждат с влязъл в сила подробен устройствен план – ПУП, изработен и одобрен по реда на глава 7, раздел 3 от Закона за устройство на територията (ЗУТ). В заданието за проектиране на ПУП се прави оценка на геоложките, хидроложки и хидрогеоложките условия, на които трябва да отговарят площадките за третиране на отпадъци, както и правила, и норми за застрояване на площадките.

6.2.2. Технология на компостиране

В основата на биологичното третиране на твърдите отпадъци са процесите, които протичат при кръговрата и обмяната на веществата в природата с активното участие на микроорганизми. При него органичната маса на твърдите отпадъци се разгражда чрез изкуствено ускорени биохимични процеси, при които протича частична минерализация и хумификация, с отделяне на CO₂, H₂O, и твърд хумусоподобен минерален продукт – компост.

При аеробното компостиране се постига намаляване на обема и масата на твърдите отпадъци и тяхната стабилизация от гледна точка на спиране или силно ограничаване на по-нататъшното протичане на биохимичните процеси. Компостирането е единствено приложимо за отделно събрани биоразградими отпадъци от растениевъдството и животновъдството.

Съгласно добрите европейски практики за управление на отпадъците и в частност управление на биоразградимите отпадъци са в сила следните критерии за оценка и избор на технология:

- Екологична целесъобразност;
- Икономическа ефективност;

- Социална приемливост.

В зависимост от начина на производство на компост, компостирането може да бъде разделено на:

1. Отворени системи

Компостирането е на купове или в редове. Височината варира от 1 до 3 m, а ширината от 6 до 7 m за непревишаване на оптималната температура от около 55 °C. Препоръчителните размери за купчините с естествена аерация са 1,5 m височина и 2,5 m ширина.

2. Затворени системи

Съществуват различни конструкции механизирани инсталации за производство на компост. Те могат да бъдат специални коридори с перфорирани стени и релси, по които се движат специални разбъркващи устройства. Използват се също и бавновъртящи се барабани, които са аналогични на биореакторите за твърдофазово култивиране.

Предимствата на затворените системи са:

- По-малка зависимост от метеорологичните фактори;
- По-малка загуба на топлина към околната среда;
- Намаляване замърсяването на средата, благодарение на възможността за пречистване на въздуха чрез биофилтри.

Освен намаляване количеството за депониране на биоразградимите отпадъци, компостирането има предимството да произвежда компост – продукт, който действа като подобрител на почвата – получава се добра органична хранителна среда за развитие на растенията.

6.2.3. Фамилно компостиране

На територията на общината няма въведена система за фамилно компостиране в „компостери”.

Фамилното компостиране представлява, осъществяване на непрекъснат процес на компостиране с поседмично зареждане. Предварително подготвените за компостиране биоразградими субстрати, смесени и в подходяща пропорция се третират с ензимен ускорител за компостиране. Обемът на еднократно зареждане е около 150 литра, с цел обемът на компостера да се запълни за 6 седмици. В края на периода най-долният слой се изважда, като се освобождава място в компостера за следващо зареждане. Така се осъществява непрекъснат процес на аерация.

6.3. Намаляване риска от стари и нерегламентирани замърсявания

Програмата предвижда мерки за идентифициране и ликвидиране на всички замърсявания на територията на общината, които могат да представляват опасност за околната среда и здравето на хората.

Мерките включват:

- Организиране на кампании за пролетно почистване и др., свързани с национални и местни инициативи в областта на отпадъците;
- Завишаване на контрола за нерегламентирано замърсяване със строителни и битови отпадъци;
- Вземане на мерки за предотвратяване на повторно замърсяване;
- Изготвяне и реализация на проекти за рекултивация на съществуващи изчерпани и изоставени кариери на територията на общината.

Всички пестициди на територията на общината са запечатани в 9 броя Б-Б куба от фирма “Балбок Инженерин”. Кубовете са поставени на специални площадки в селата Сатовча и Слащен.

Състояние на пестицидите на територията на община Сатовча

Община Сатовча	Собственост на площадката	Смесени - kg	Състояние на склада	Охрана
Сатовча	общинска	70 чувала / 1500 кг.	Добро	има
Сатовча	Общинска	5 бр. Б-Б куба	Добро	има
Слащен	Общинска	4 бр. Б-Б куба	добро	няма

Ежегодно комисия с участието на представители на Гражданска защита, РПУ и общинска администрация извършва проверки за състоянието на кубовете и съставя протокол.

6.4. Участие на обществеността

За успешната реализация на политиката по управление на отпадъците е задължително търсенето на силна обществена подкрепа.

Вземането на правилни решения и осъществяването на мерките, заложи в общинската програма, ще се постигнат при оптимален баланс на интересите на различните участници в управлението на отпадъците. Ще се поддържа непрекъснат диалог с участниците в дейностите по управление на отпадъците и организирането на кампании за повишаване на общественото разбиране и съзнание. За целта се предвижда:

- Редовно предоставяне информация на населението за състоянието на околната среда;
- Привличане на населението, неправителствени организации и заинтересованата индустрия в процесите на вземане на решения по въпросите на управление на отпадъците, включително за начина за определяне на “такса битови отпадъци” и отчитането на изразходваните средства;
- Повишаване на общественото съзнание с цел да се постигне промяна в поведението на населението, чрез осъзнаване на екологичните рискове, свързани с изчерпване на ресурсите, генерирането и обезвреждането на отпадъците;

- Провеждане на конкурси, празненства, обществени мероприятия, организирани специално за целта, или включени като част от програмите за честване на празници на общината или конкретно населено място, като се обърне внимание на работата с подрастващите;
- Получаване на обратна връзка за успеха на прилаганите мерки за управление на отпадъците и информация от населението по проблеми, свързани с отпадъците и нарушителите на разпоредбите.

ГЛАВА 7

УПРАВЛЕНИЕ НА СПЕЦИФИЧНИ ПОТОЦИ ОТПАДЪЦИ

Екологичното законодателство предоставя на общините различни възможности за управление на специфичните потоци отпадъци. Независимо от избраната стратегия, следва да се очертае визията на общината за осигуряване на възможност на домакинствата да предават за оползотворяване /рециклиране образуваните от тях масово разпространени отпадъци.

7.1. Отпадъци от хуманната медицина

Депонирането на инфекциозни отпадъци е забранено от националното законодателство. Съгласно принципа “замърсителят плаща” болниците и другите лечебни и здравни заведения са отговорни за безопасното управление на образуваните отпадъци в резултат на тяхната дейност.

7.2. Излезли от употреба МПС

На територията на общината не съществува лицензирана площадка за събиране на излезли от употреба МПС от региона.

До настоящия момент Община Сатовча няма сключен договор за възлагане задълженията на лицензирана фирма.

7.3. Отпадъци от опаковки

Съгласно чл.31, ал.1,2,4 от Закона за управление на отпадъците, системите за разделно събиране на отпадъци и разделно събиране на отпадъци от опаковки задължително включват всички населени места с население над 5000 жители. В сила от 01.01.2013 г. ползвателите на търговски обекти, производствени, стопански и административни сгради са длъжни да събират разделно отпадъците от хартия, картон, стъкло, пластмаси и метал и да ги предават на лица, притежаващи разрешение, комплексно разрешително или регистрационен документ по чл.35 от ЗУО и/или организация по оползотворяване. В община Сатовча има сключен Договор за сътрудничество от 01.07.2013 г. с „БУЛЕКОПАК” АД с предмет: Организиране на територията на общината система за разделно събиране, транспортиране, временно съхраняване, сортиране, рециклиране и оползотворяване на отпадъци от опаковки, образувани от домакинствата, административните, социалните и обществени сгради, училищата, заведенията за обществено хранене и търговските обекти. По предварително съгласувана справка са

разпределени общо 95 броя площадки от които 25 комплекта са от тип „Бобър” 1100 л. - син, жълт и зелен - за хартия, пластмаса стъкло и 75 комплекта тип „МЕВА” 240 л. - син, жълт, зелен - за хартия, пластмаса стъкло и 16 картонени комплекта - за хартия и пластмаса, разположени в сградите на училищата, детските градини и сградата на Общинската администрация. За популяризиране на разделното събиране са разпространени брошури в търговските обекти.

За целта е приета актуализирана „Програма за разделно събиране на отпадъци от опаковки на територията на община Сатовча, 2013 г.”, включваща:

- Конкретен начин на организация за разделното събиране на отпадъци от опаковки;
- Териториален обхват на системата;
- Финансови и юридически аспекти относно осъществяване на разделното събиране и третиране на отпадъци от опаковки;
- Мерки за информиране и привличане на населението за прилагане на системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки на територията на община Сатовча.

Инвестициите при изграждане на системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки и експлоатационните разходи за нейното функциониране са изцяло за сметка на „БУЛЕКОПАК” АД.

7.4. Утайки от ПСОВ

Община Сатовча кандидатства по мярка 321 от ПРСР и има спечелен проект за „Изграждане на ПСОВ в селата: Крибул, Долен, Осина, Ваклиново Жижево, Фъргово, Боголин, Туховища и Годешево”. Предстои проектиране и изграждане на пречиствателни станции битови отпадъчни води. Проектният капацитет е различен за всяко населено място.

7.5. Негодни за употреба автомобилни гуми

На територията на общината не съществува лицензирана площадка за събиране на негодни за употреба автомобилни гуми от региона.

До настоящия момент Община Сатовча няма сключен договор за възлагане задълженията на лицензирана фирма.

7.6. Батерии и акумулатори

Задълженията на общините в това отношение са определени в „Наредба за батерии и акумулатори и за негодни за употреба батерии и акумулатори” (ПМС №351/27.12.2012 г. ДВ бр.2/08.01.2013 г.).

Наредбата се прилага за всички видове батерии и акумулатори, независимо от тяхната форма, обем, тегло, състав или употреба при пускането им на пазара и маркирането им, както и за негодните за употреба батерии и акумулатори.

Съгласно чл.27 ал.1 от Наредбата, кметът на общината организира дейностите по разделно събиране на портативни и автомобилни негодни за употреба батерии и акумулатори (НУБА) и/или оказва съдействие на организациите по оползотворяване на

НУБА като в това число определя местата за разполагане на необходимите елементи на системата за разделно събиране и местата за предаване.

От 09.02.2012г., Общината има сключен договор за събиране и оползотворяване на негодни за употреба батерии и акумулатори с „НУБА РЕЦИКЛИРАНЕ” АД. По изпълнение на чл.1, ал.3 от Договора (най-малко един съд на 1000 жители) на територията на Общината има разположени 10 съда за събиране на НУБА. Съдовете са разположени в училищата на селата: Сатовча - 2 бр., Кочан - 2 бр., Вълкосел - 2 бр., Слащен - 1 бр., Плетена - 1 бр., Ваклиново - 1 бр., Годешево - 1 бр. Съдовете се извозват най-малко два пъти годишно по график.

7.7. Отработени масла

Задълженията на общината в това отношение се определят от *„Наредба за отработените масла и отпадъчни нефтопродукти”*, приета с ПМС №352/27.12.2012 г., ДВ бр.2/08.01.2013 г.

Съгласно чл.39 ал.1 от Наредбата, кметът на общината съдейства за извършване на дейностите по събиране и съхраняване на излезли от употреба масла и предаването им за оползотворяване и обезвреждане, като определя местата за смяна на отработени моторни масла на територията на общината и информира обществеността за местоположението и условията за приемане на отработените масла.

7.8. Едрогабаритни отпадъци

В националното законодателство за населените места под 10 000 жители не са въведени задължения за разделно събиране или ограничаване депонирането на едрогабаритни битови отпадъци. Въпреки това, общината може да предприеме мерки за разделното им събиране и оползотворяване, тъй като по този начин се намалява обема на депонираните отпадъци. В по-голямата си част тези отпадъци са съставени от рециклируеми и оползотворяеми отпадъци, за които има търсене.

Препоръчва се провеждането на периодични кампании за събиране на отпадъците от домовете или предаването им на определени от общината приемателни пунктове.

7.9. Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване /ИУЕЕО/

Задълженията на общината се определят от *„Наредба за излязло от употреба електрическо и електронно оборудване”*, приета с ПМС №355/28.12.2012 г., ДВ бр.2/08.01.2013 г.

Съгласно чл.25, ал.1 от Наредбата, кметът на общината оказва съдействие на организациите по оползотворяване, като определя местата за разполагане на необходимите елементи на системата за разделно събиране и предаване на ИУЕЕО.

Изпълнение на задълженията за участие в системите за разделно събиране се осъществява, като се сключат договори с организации по оползотворяване на ИУЕЕО, лица, които изпълняват задълженията си индивидуално или други лица, притежаващи документи по чл.35 от ЗУО за извършване на дейности по събиране, транспортиране, рециклиране или оползотворяване на отпадъци на територията на общината.

От 15.10.2010г., Общината има сключен договор за събиране, транспортиране временно съхраняване, предаване за предварително третиране, рециклиране, оползотворяване и/или обезвреждане на излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване с „ЕКОБУЛТЕХ” АД. От 31.01.2013г., Общината подписва Споразумение за заместване на страна по Договор от 15.10.2010г. с „ЕКОБУЛТЕХ” АД и подизпълнител/замествана страна „НАДИН КОМЕРС”, ЕООД и „ХЕФТИ МЕТАЛС” ЕООД.

На територията на общината има разположени два съда за ИУЕЕО. Един от контейнерите е поставен в село Слащен (зад сградата на кметството) за да обслужва селата от Южен район - Боголин, Вълкосел, Слащен, Туховища и Годешево. Другият е разположен в село Сатовча (зад сградата на Общинска администрация) за да обслужва селата от Северен район - Фъргово, Жижево, Кочан, Ваклиново, Осина, Сатовча, Плетена, Долен, Крибул. Съдовете се извозват по план-график, два пъти годишно (март и септември).

ГЛАВА 8

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

Мерките за управление на дейностите по отпадъците са групирани в три групи в зависимост от периода на действие и са представени в долната таблица.

- Постояннодействащи (ПД);
- Краткосрочни (КС) - със срок на действие до 1 година;
- Дългосрочни (ДС) - със срок на действие 3 и повече години.

Като отговарящи за изпълнение на предвидените мерки, са посочени Общинска администрация (ОА), контрагентите по договори с общината – ЕТ „РУСКА ПЕТРОВА - ЕКОГРУПТРАНС”, „БУЛЕКОПАК” АД, „НУБА РЕЦИКЛИРАНЕ” АД, „ЕКОБУЛТЕХ” АД и др., отговорни за безопасното управление на третираните от тях специфични потоци отпадъци, съгласно законодателството.

План за действие Мерки за управление на дейностите по отпадъците

МЕРКИ	ПЕРИОД НА ДЕЙСТВИЕ	СРОК ГОД.	ОТГОВОРНИК
-------	--------------------	-----------	------------

<p><u>Нормативно обезпечение на дейностите</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Актуализация на Наредба за управление на отпадъците и опазване на околната среда в община Сатовча 2. Сключване на договори с лицензирани фирми за управление на специфични потоци отпадъци: <ul style="list-style-type: none"> - Отработени масла - Автомобилни гуми 3. Решаване на въпросите с: <ul style="list-style-type: none"> - Утайки от ПСОВ - Едрогабаритни отпадъци 4. Усъвършенстване на системата за определяне на такса смет 5. Сключване на нов договор за комунални услуги след изтичане срока на действащия 6. Ежегодно (до 31 март) отчитане изпълнението на настоящата програма като неразделна част от Общинската програма за опазване на околната среда 	<p>КС</p> <p>КС КС</p> <p>КС КС</p> <p>КС</p> <p>ПД</p> <p>ПД</p>	<p>2014</p> <p>2015 2015</p> <p>2015 2015</p> <p>2014</p> <p>-</p>	<p>ОА</p> <p>ОА ОА</p> <p>ОА ОА</p> <p>ОА</p> <p>ОА</p>
<p><u>Предотвратяване и намаляване образуването на отпадъци</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Изготвяне на програма за предотвратяване и намаляване образуването на отпадъци, след влизане в сила на Националния план - програма за управление на отпадъците 2. Въвеждане на съвременни съдове за разделно събиране на рециклируеми отпадъци; 3. Оптимизиране на площадките за разполагане на съдове за ТБО и разделно събиране. 	<p>КС</p> <p>ПД</p> <p>ПД</p>	<p>2015</p>	<p>ОА</p> <p>ОА, „БУЛЕКОПАК” АД</p> <p>ОА, ЕТ „РУСКА ПЕТРОВА - ЕКОГРУПТРАНС”</p>
<p><u>Компостиране на биоразградими отпадъци</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Избор и изграждане на площадка за компостиране на биоразградими отпадъци 2. Реализация на технология за компостиране на биоразградими отпадъци и производство на екологично чист компост 	<p>КС</p> <p>КС</p>	<p>2015</p> <p>2015</p>	<p>ОА</p> <p>ОА</p>

<p><u>Подобряване организацията на сметосъбиране и сметоизвозване</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ежегодна заповед на Кмета на общината за определяне границите на районите за организирано сметосъбиране и утвърждаване честотата на сметоизвозване; 2. Оптимизиране на броя и разположението на съдовете за сметосъбиране 3. Оптимизиране на вида и размера на съдовете за смет с цел подобряване ефективността и намаляване на транспортните разходи; 4. По-пълно и целесъобразно използване на приходите от такса смет с цел подобряване ефективността на системата; 5. Подмяна на амортизирани съдове за смет; 6. Обновяване машинния парк на фирмите и контрагентите по договора за комунални услуги; 7. Завишаване на контрола по спазване на графици и честотата на сметоизвозване; 	<p>ПД</p> <p>ПД</p> <p>ПД</p> <p>ПД</p> <p>ПД</p> <p>ПД</p> <p>ПД</p>	<p>До 30 октомври на текущата година</p>	<p>ОА</p> <p>ОА ЕТ,,РУСКА ПЕТРОВА - ЕКОГРУПТРАНС"</p> <p>ОА ЕТ,,РУСКА ПЕТРОВА - ЕКОГРУПТРАНС"</p> <p>ОА</p> <p>ОА ЕТ,,РУСКА ПЕТРОВА - ЕКОГРУПТРАНС"</p> <p>ОА ЕТ,,РУСКА ПЕТРОВА - ЕКОГРУПТРАНС</p> <p>ОА ЕТ,,РУСКА ПЕТРОВА - ЕКОГРУПТРАНС</p>
<p><u>Намаляване на риска от стари замърсявания</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Завишаване на контрола за нерегламентирано със строителни и битови отпадъци и вземане на мерки за предотвратяване на повторно замърсяване; 	<p>ПД</p>		<p>ОА</p>
<p><u>Участие на обществеността</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Провеждане на разяснителни кампании с деца, ученици и общественост за ползите от въвеждането на разделно събиране на рециклируеми отпадъци и компостиране на 	<p>ПД</p>		<p>ОА</p>

биоразградими отпадъци			
2. Организиране и провеждане на кампании за пролетно почистване	ПД		ОА
3. Участие в местни и национални инициативи, свързани с управление на отпадъците, предотвратяване и намаляване образуването им.	ПД		ОА

ГЛАВА 9.

МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

Основна задача на мониторинга е да отбелязва отклоненията от Плана за действие на програмата достатъчно рано, за да се осигури възможност за своевременно коригиране.

За целта може за всяка една от мерките в Плана за действие да се разработят индикатори, които да отразяват степента на напредък в изпълнение на конкретната мярка.

Въз основа на проведения мониторинг се прави периодична оценка на изпълнение на мерките от Плана за действие.

- Месечна отчетност: Ежемесечно отговорните лица от общинска администрация съставят протоколи и подписват отчетните документи на фирмата-контрагент за извършените дейности по сметосъбиране, сметоизвозване, съгласно договорните задължения.
- Годишна отчетност: До 31 март на следващата година Общинският съвет приема “Отчет за изпълнение на Общинската програма за управление на отпадъците” като неразделна част от “Отчет за изпълнение на общинската програма за опазване на околната среда”.

Екземпляр от отчета заедно с решението на Общинския съвет се изпраща в РИОСВ – Смолян.

ИЗПОЛЗВАНА ЛИТЕРАТУРА

1. Ръководство за разработване на общински програми за управление на дейностите по отпадъци, Регионален Екологичен Център за Централна и Източна Европа, 2006 год.
2. Ръководство за разработване на програма за предотвратяване образуването на отпадъци, Европейска комисия по околна среда, 2006г.
3. Наръчник. Най-добри практики за интегрирано управление на отпадъците, ENTEK, 2003 г.
4. Оперативна програма „Околна среда 2007-2013 г.“
5. Укрепване на административния капацитет на местно равнище за прилагане на европейското законодателство, Европейска комисия по околна среда, 2007 г.
6. Мерки за управление на твърдите отпадъци в шест региона в България, Датско министерство на околната среда и енергетиката, 2003 г.
7. Национална програма за управление на дейностите по отпадъците 2009-2013 год.
8. Програма за управление на отпадъците на Община Сатовча за периода 2012-2015 год.

ДИРЕКТИВИ НА Европейския съюз за управление на отпадъците

1. Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 г. относно отпадъците
2. Директива 2006/66/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 06 септември 2006 г. относно батерии и акумулатори и отпадъци от батерии и акумулатори
3. Директива 2000/76/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 4 декември 2000 г. относно изгарянето на отпадъци
4. Директива 1999/31/ЕО на Съвета от 26 април 1999 г. относно депонирането на отпадъци
5. Директива 2002/95/ЕО на Европейския парламент и на съвета от 27 януари 2003 относно отпадъци от електрическо и електронно оборудване /ОЕЕО/
6. Директива 94/62/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 2004 година относно опаковки и отпадъци от опаковки
7. Директива 2000/53/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 септември 2000 г. относно излезли от употреба МПС
8. Директива 96/59/ЕО на Съвета от 16 септември 1996 г. за обезвреждане на полихлорирани бинефинили и полихлорирани терфенили /ПХБ/ПХТ/
9. Директива 86/278/ЕИО на Съвета от 12 юни 1986 г. за опазване на почвата при използване на утайките от отпадъчни води в земеделието
10. Директива 78/176/ЕИО на Съвета от 20 февруари 1978 г. относно отпадъци от производство на титанов диоксид
11. Директива 2012/19/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2012 г. относно отпадъци от електрическо и електронно оборудване.

НОРМАТИВНИ ДОКУМЕНТИ за управление на отпадъците

1. Закон за опазване на околната среда, ДВ бр.91/25.09.2002 г.
2. Закон за управление на отпадъците, ДВ бр.53/13.07.2012 г.
3. Национална програма за управление на дейностите по отпадъците 2009-2013 г.
4. Наредба за опаковките и отпадъци от опаковки, ДВ бр.85/06.11.2012г.

5. Наредба №3 за класификация на отпадъците, ДВ бр.44/25.05.2004 г.
6. Наредба № 6 за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на инсталации за изгаряне и инсталации за съвместно изгаряне на отпадъци, ДВ бр.78/2004 г.
7. Наредба № 7 за изискванията на които трябва да отговарят площадките за разпологане на съоръжения за третиране на отпадъци, ДВ бр.81/17.09.2004 г.
8. Наредба №8 за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци, ДВ бр.83/24.09.2004 г.
9. Наредба №2 от 22 януари 2013 г. за реда и образците по които се представя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри, ДВ бр.10/05.02.2013 г.
10. Наредба за излезлите от употреба МПС, ПМС№11/15.01.2013 г., ДВ бр.7/25.01.2013 г.
11. Наредба за реда и начина за оползотворяване на утайки от пречистването на отпадъчни води чрез употребата им в земеделието, ПМС №339/14.12.2004 г., ДВ бр.112/23.12.2004 г.
12. Наредба за батерии и акумулатори и за негодни за употреба батерии и акумулатори, ПМС № 351/27.12.2012 г., ДВ бр. 2/08.01.2013 г.
13. Наредба за отработените масла и отпадъчните нефтопродукти, ПМС № 352/27.12.2012 г., ДВ бр. 2/08.01.2013 г.
14. Наредба за изискванията за реда и начина за инвентаризация на оборудване, съдържащо полихлорирани бинефили, маркирането и почистването му, както и третиране и транспортиране на отпадъци съдържащи полихлорирани бинефили, ПМС № 50/09.03.2006 г., ДВ бр. 24/21.03.2006 г.
15. Наредба за излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване, ПМС № 355/28.12.2012 г., ДВ бр. 2/08.01.2013 г.
16. Наредба за изискванията за третиране на излезли от употреба гуми, ПМС № 221/14.09.2012 г., ДВ бр.73/25.09.2012 г.
17. Наредба № 14 /15.11.2010 г. за реда и начина за изчисляване на размера на отчисленията и разходване на събраните средства за дейностите по закриване и следексплоатационни грижи на площадките на депата за отпадъци, ДВ бр.93/26.11.2010 г.
18. Наредба за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали, ПМС № 227/05.11.2012 г., ДВ бр. 89/13.11.2012 г.